

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างกรอบแนวคิด

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว กิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา ผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเอกสารบทความทางวิชาการฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว โดยการศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสำรวจแหล่งท่องเที่ยว การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2.1.1 นักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวที่มีประสบการณ์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว ย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี อย่างน้อย 1 ครั้ง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 6 ท่าน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาที่ประสบจากการเดินทางมาท่องเที่ยวในย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี และความต้องการเพิ่มเติมทางด้านการท่องเที่ยวในย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี

2.2.2 แบบสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี ตามมาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ ครอบครัวที่มีเด็กเล็ก และสตรีมีครรภ์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการให้บริการ และด้านสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำเสนอแบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน คือ ค่าดัชนี IOC (Index of item Objective Congruence) ดังนี้

ให้คะแนน	+1 คะแนน	ถ้ารู้สึกแน่ใจว่าข้อคำถามวัดจุดประสงค์นั้น
ให้คะแนน	0 คะแนน	ถ้ารู้สึกไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดจุดประสงค์นั้น
ให้คะแนน	-1 คะแนน	ถ้ารู้สึกแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ได้วัดจุดประสงค์นั้น

จากนั้นจึงรวมคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ถ้าได้ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามมีความตรงตามเนื้อหาเพราะวัดตามวัตถุประสงค์ ได้จริง ในทางตรงกันข้ามถ้าค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อคำถามไม่ได้วัดตามจุดประสงค์หรือขาดความตรงตามเนื้อหา ต้องตัดทิ้งหรือแก้ไข (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2547)

2. นำเสนอแนวทางการสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อคำถาม ความสอดคล้องของข้อคำถาม และข้อคำถามสามารถตอบได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำแนวทางการสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว ทำการทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยข้อสัมภาษณ์สามารถตอบได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาของผู้ถูกสัมภาษณ์

4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเข้าตรวจสอบหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้าน สังคมและพฤติกรรมศาสตร์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยทำการเก็บข้อมูลในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2562 ของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 20-23 กันยายน พ.ศ.2563 และเก็บข้อมูล ณ แหล่งท่องเที่ยวในบริเวณย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี ในช่วงเดือน ตุลาคม 2563

2.3.2 แบบสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี ตามมาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ ครอบครัวที่มีเด็กเล็ก และสตรีมีครรภ์ ผู้วิจัยทำการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวด้วยตนเอง ณ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี ในช่วงเดือนมกราคม 2564

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ได้ความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี

2.4.2 แบบสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี ตามมาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ ครอบครัวที่มีเด็กเล็ก และสตรีมีครรภ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency)

2.4.3 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสังเคราะห์โดยพิจารณาแนวทางการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว

ในการประเมินเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การจำลองเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ตามแนวทางการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว โดยกำหนดเส้นทางที่สามารถพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหวได้ และพิจารณาข้อมูลจากโครงการวิจัยในแผนงานบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ได้แก่ ข้อมูลจากการศึกษาศักยภาพบุคลากรการท่องเที่ยวในการให้บริการนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี และข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี ของกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว

3.2 สร้างแบบประเมินเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางการท่องเที่ยวในยาริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ในด้านความเหมาะสมของเส้นทาง มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4

ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

เกณฑ์เทียบระดับผลการประเมิน แปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสม โดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนี IOC (Index of item Objective Congruence)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงกับผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว จำนวน 12 ท่าน โดยทำการประเมินจากแบบประเมินเส้นทางท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหวที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3.5 แบบประเมินเส้นทางท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การนำผลการประเมินมาปรับปรุง คือ การนำรายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.51 มาปรับปรุงพัฒนา และยอมรับรายการที่ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.51 คือมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550) และนำข้อมูลที่ได้มาจากข้อคำถามปลายเปิดมาปรับปรุง และกำหนดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวผู้พิการทางการเคลื่อนไหว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว

3.6 สรุปผลการวิจัยอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ย่านริมน้ำ ฝั่งธนบุรี สำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ในรายงานวิจัยและเผยแพร่ต่อไป